

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 3Ntd/11/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325203495
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Šmrhola
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2025:4325203495.1

Uznesenie

Okresný súd Levice, samosudcom JUDr. Jánom Šmrholom, v trestnej veci A. B., o jeho pokračovaní vo výkone detencie, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11.12.2025, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 82 odsek 3 Trestného zákona, A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D. C., trvale bytom E., t.č. v Detenčnom ústave F., bude pokračovať vo výkone detencie, ktorá mu bola uložená uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 26Nt 2/2025 zo dňa 31.01.2025, právoplatným dňa 31.01.2025, nakoľko dôvody detencie podľa § 81 odsek 3 Trestného zákona, trvajú.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 26Nt 2/2025 zo dňa 31.01.2025, bol A. B. umiestnený do detenčného ústavu podľa § 81 odsek 3 Trestného zákona.

Z komplexnej správy o osobe A. B. v Detenčnom ústave F. zo dňa 04.11.2025 vypracovanej odbornou komisiou súd zistil, že A. B. bol umiestnený do detencie dňa 31.01.2025 vzhľadom na charakter ochorenia, pri ktorom aj napriek komplexnej terapii naďalej pretrvávajú vysoké riziko násilného správania, ktorým ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných pacientov, ako aj personálu.

Na absolvovanie adaptačnej fázy bol zaradený do detenčnej jednotky do režimu A – pri akútnych závažných behaviorálnych prejavoch duševnej poruchy. Počas pobytu na uvedenej jednotke bola adaptácia na bezpečnostný režim bez väčších problémov. Vzhľadom na to, bol do režimu B preradený. Pod 23.04.2025 bol preradený do jednotky RDJ v režime C. Jeho stav je napriek liečebným, režimovým a rehabilitačným aktivitám v základe nemenný, nedošlo k jeho výraznejšiemu pozitívnemu ovplyvneniu. V klinickom obraze pretrvávajú paranoidné nastavenie a zvýšená senzitivná vzťahovosť. Je úplne nekritický k svojmu stavu, opakovane boli zaznamenané sťažnosti zo strany ostatných spolupacientov. Správanie je manipulatívne. Dňa 03.11.2025 bol preložený do detenčnej jednotky pre stupňujúci sa nepokoj a verbálnu agresivitu voči spolupacientom, s vysokým rizikom aj brachiálnej agresivity a opakovaným porušovaním režimu oddelenia.

Na základe analýzy jednotlivých faktorov je u menovaného prítomná zmiešaná porucha osobnosti, polytoxikómia a nediferencovaná schizofrénia.

Adaptácia na ústavné prostredie prebiehala pozvoľne, sprevádzaná miernymi afektívnymi výkyvmi, avšak bez prítomnosti závažnejších porúch správania. V situáciách nahromadenej emočnej záťaže sa manifestuje tendencia k maladaptívnym reakciám, ktoré sa prejavujú dysforickým ladením, podráždenosťou a agresívnymi prejavmi. Nevykazuje dostatočný náhľad na tieto formy správania, čím dochádza k opakovanému cyklu impulzívnych reakcií bez schopností ich včasnej korekcie. Jeho postoj k liečbe je ambivalentný, deklaruje

porozumenie významu liečby a psychoterapie, no súčasne popiera ich potrebu a prínos. V obdobiach zvýšenej záťaže je vysoká pravdepodobnosť opätovného vystavenia sa destabilizačným faktorom, najmä v podobe užívania návykových látok.

Nálada u neho je nevýrazná, častokrát je požadovačný, manipulatívny, naliehavý, ale usmerniteľný. Vyskytli sa u neho negatívne hodnoty v škálovaní / impulzívny a drzí v správaní /.

Svoju zodpovednosť za vzniknuté neželané situácie neguje, reaguje alibizmom, pri priamej konfrontácii personálom sa zvykne stavať do pozície obete s prvkami agresivity a drzosti.

Stav menovaného v rámci základných diagnóz v chránených podmienkach detenčného ústavu zatiaľ nemožno považovať za stabilizovaný. Ide u neho o trvalú duševnú poruchu, kde liečbou a inými režimovými a terapeutickými postupmi nedošlo k významnému ovplyvneniu jeho zdravotného stavu. Existuje predpoklad, že v nechránenom prostredí by došlo k zhoršeniu psychického stavu, vzhľadom na anosognóziu a neschopnosť sebareflexie. Taktiež je predpoklad, že v extramurálnych podmienkach by došlo k nonkompliancii a nonadherencii v liečbe a recidíve užívania psychoaktívnych látok, čo enormne zvyšuje riziko dekompenzácie psychického stavu s heteroagresívnym správaním.

Odborná komisia v rámci zhodnotenia stavu A. B. za obdobie od prijatia do detencie dňa 31.01.2025 konštatovala, že nedošlo k významnému ovplyvneniu jeho zdravotného stavu, zaradenie do určeného liečebného režimu je dôvodné a dôvody detencie trvajú naďalej.

Podľa § 463 odsek 1 Trestného poriadku, súd, v ktorého obvode sa detencia vykonáva, najmenej jedenkrát ročne alebo vždy na návrh riaditeľa detenčného ústavu alebo na žiadosť odsúdeného na verejnom zasadnutí, preskúma, či dôvody detencie trvajú. Odsúdený môže žiadosť o preskúmanie dôvodnosti detencie podať najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od rozhodnutia o umiestnení v detenčnom ústave alebo do šiestich mesiacov od rozhodnutia o pokračovaní v detencii. Ak dôvody detencie pominuli, súd odsúdeného z výkonu detencie uznesením prepustí, inak uznesením rozhodne, že vo výkone detencie sa bude pokračovať.

Podľa § 463 odsek 2 Trestného poriadku, ak dôvody detencie pominuli, ale je potrebné pokračovať v liečení odsúdeného, súd odsúdeného z výkonu detencie uznesením prepustí a zároveň rozhodne o uložení ochranného liečenia.

Podľa § 81 odsek 3 Trestného zákona, súd môže na základe odborného lekárskeho posudku rozhodnúť o umiestnení páchatela do detenčného ústavu aj vtedy, ak páchatel, ktorého pobyt na slobode je nebezpečný z dôvodu duševnej poruchy, ktorá nie je len prechodná, vykonáva ochranné liečenie v zdravotníckom zariadení a svojím správaním ohrozuje život alebo zdravie iných osôb.

A. B. na verejnom zasadnutí uviedol, že pobyt v ústave mu pomáha, cíti sa dobre aj po psychickej stránke. Chcel by ísť naspäť do PN Sučany a následne tam pokračovať v liečbe a potom byť prepustený domov. Má za to, že nie je nebezpečný pre spoločnosť a okolie.

Prokurátor na verejnom zasadnutí navrhol vysloviť, že s poukazom na obsah správy detenčného ústavu, dôvody nepominuli a jeho ďalšie zotrvanie v Detenčnom ústave F. je dôvodné.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 26Nt 2/2025 súd zistil, že A. B. bol uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 26Nt 2/2025 zo dňa 31.01.2025 umiestnený do detenčného ústavu v zmysle § 81 odsek 3 Trestného zákona.

Výkon detencie bol nariadený dňa 31.01.2025 do A. G. F..

Z pripojeného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 3T 27/2016 súd zistil, že A. B. bolo rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 3T 27/2016 zo dňa 22.03.2016 uložené aj ochranné opatrenie - ústavné psychiatrické a protitoxikomanické ochranné liečenie v zmysle § 73 odsek 2 písmeno a/, b/ Trestného zákona.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že v minulosti sa 12-krát dostal do rozporu so zákonom, naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 3T 27/2016 zo dňa 22.03.2016, právoplatným dňa 22.03.2016, na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky 4 mesiace so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Vykonanie trestu 20.01.2019.

Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že duševné ochorenie / diagnózy /, ktorými trpí A. B., vyžadujú špeciálne liečebné opatrenia a naďalej u menovaného trvajú dôvody detencie podľa § 81 odsek 3 Trestného zákona.

Súd poukazuje aj na skutočnosť, že z komplexnej správy detenčného ústavu vyplýva, že jeho stav je napriek liečebným, režimovým a rehabilitačným aktivitám v základe nemenný, nedošlo k jeho výraznejšiemu pozitívnemu ovplyvneniu. Počas pobytu v detenčnom ústave bolo u neho opakovane evidované manipulatívne správanie, verbálna agresivita s vysokým rizikom aj brachiálnej agresivity a porušovaním režimu oddelenia.

Je nekritický voči svojmu ochoreniu. Je nutné ho neustále pozorovať z dôvodu nestability jeho psychického stavu.

Motivačná zložka osobnosti sa javí ako oslabená, A. B. nevykazuje vnútornú motiváciu k zmene ani k aktívnej sebareflexii. Celkové riziko jeho násilného správania, t.č. je pretrvávajúce a vysoké.

V tejto súvislosti súd poznamenáva, že v prípade jeho umiestnenia do psychiatrickej nemocnice, nie je možné zabezpečiť ochranu spolupacientov či personálu na požadovanej úrovni. A. B. trpí nevyliciteľnou duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná, teda jeho prípadný pobyt v podmienkach zdravotníckeho zariadenia, v ktorom v minulosti dlhodobo vykonával ochranné ústavné psychiatrické či protitoxikomanické liečenie, je nebezpečný a je tu obava, že svojim správaním bude ohrozovať život alebo zdravie iných osôb / zdravotnícky personál, pacienti /.

U A. B. boli zaznamenané negatívne postoje v jeho správaní a verbálna agresivita voči spolupacientom. V interpersonálnych vzťahoch vykazuje tendenciu inštrumentalizovať druhých na dosahovanie vlastných cieľov, pričom jeho správanie je účelové a manipulatívne.

V tejto súvislosti súd poznamenáva, že v prípade jeho umiestnenia do psychiatrickej nemocnice, nie je možné zabezpečiť ochranu spolupacientov či personálu na požadovanej úrovni pred jeho agresívnym a nebezpečným správaním.

Detencia je druh ochranného opatrenia, ktorého trvanie nie je časovo limitované, ale jej trvanie je závislé len od aktuálneho stavu osoby, ktorej bolo nariadené umiestnenie v detenčnom ústave, kedy ochranu spoločnosti pred ňou nemožno zabezpečiť miernejšími prostriedkami, čo znamená, že trvanie výkonu detencie môže za určitých okolností trvať až

doživotne. Možno konštatovať, že detencia ako druh ochranného opatrenia je svojou povahou najtvrdším z ochranných opatrení v slovenskom právnom poriadku, pretože citeľne zasahuje do základných ľudských práv a slobôd. Vzhľadom k tomu, že ide o vážny zásah do osobnej slobody jedinca do právneho poriadku súd v zmysle zákona pravidelne skúma dôvody trvania detencie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd má za to, že liečbu A. B. ako aj ochranu spoločnosti pred prípadným protiprávnym konaním z jeho strany

/ nebezpečenstvo možných rizík v jeho správaní a prejavoch voči sebe, ale aj vo vzťahu k svojmu okoliu / možno toho času zabezpečiť naďalej jeho ponechaním v detenčnom ústave a preto rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice sp. zn. 3Ntd 11/2025.

Sťažnosť má v prípade, ak ju podá prokurátor, odkladný účinok.

O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre.